

Elisenda Paluzie
Presidenta
Assemblea Nacional Catalana
Carrer de la Marina, 315
08025 Barcelona

Barcelona, 8 de gener de 2021

Honorable Sr. Bernat Solé i Barril
Conseller d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
Carrer de la Pietat, 2 (Cases dels Canonges)
08002 Barcelona

Benvolgut senyor,

Em dirigeixo a vostè a fi de fer-li arribar el meu malestar i el de l'entitat que represento en relació amb la situació del vot exterior. L'Assemblea Nacional Catalana, entre altres organitzacions que disposen de representació a l'exterior, fa anys que denuncia la injustícia que suposa el sistema del vot pregat, un procés llarg i feixuc, que falla sovint i no compleix amb unes mínimes garanties democràtiques.

Com bé sap, en una bona part dels casos molts ciutadans no reben en el termini establert la documentació per votar, la qual cosa fa que el procés esdevingui encara més feixuc per a les persones que viuen lluny de les ciutats que tenen consolats. A més, el volum de la documentació i els requisits solen ser tan complexos que molts vots no surten mai del consolat, perquè es consideren nuls, molt sovint a partir de les opinions subjectives dels representants consulars. La manca de criteris unificats i de control implica l'anul·lació d'encara més vots.

A les eleccions catalanes del 2017 només un 17% dels catalans (39.521) va arribar a sol·licitar el vot pregat, i només es van acabar validant els vots d'un 12% del cens (27.173). Un 30% dels vots es van descartar. Hi manca transparència democràtica, ja que no existeix un registre oficial de representants de partits als consolats o a Madrid que puguin garantir el bon procediment en el recompte de vots quan arriben les valises diplomàtiques. Així, els vots de milers de catalans i catalanes a l'exterior queden absolutament desemparats.

A més de les dificultats burocràtiques i de l'opacitat, moltes ciutadanes i ciutadans de Catalunya es troben sovint amb un tracte poc respectuós a les ambaixades, en ocasions fins i tot catalanofòbic, cosa que desmobilitza en gran part l'electorat a l'exterior. De retruc, aquesta situació té una afectació sobre els resultats electorals i implica una potencial alteració de les majories democràtiques, per tal com el vot exterior és significativament més favorable a opcions independentistes. Sense anar més lluny, a les eleccions de desembre de 2017 l'independentisme suposà un 53,9% dels vots provinents de l'exterior.

Per aquests motius, des de l'Assemblea Nacional Catalana denunciem que als abusos de l'Estat espanyol s'hi afegeix una complaença de facto per part de les institucions catalanes i una no prou contundent defensa dels drets polítics i democràtics de les comunitats catalanes a l'exterior.

Aquestes institucions tenen el deure d'assegurar que el vots de totes les catalanes i els catalans s'emeten, es processen i es transporten amb "totes les garanties de vot i legitimitats democràtiques" d'una convocatòria electoral, segons l'informe elaborat pel seu Departament. Atès que els fets demostren que segons els procediments previstos actualment aquestes garanties no es poden assegurar, cal que les institucions i els partits catalans impulsin de forma urgent el vot telemàtic, per tal d'agilitzar els processos, assegurar la participació també a l'exterior i garantir els estàndards democràtics. A dia d'avui, ni s'està atenent els residents a l'estranger als consolats d'arreu (mentre els terminis van avançant, els consolats romanen en part tancats sense prestar atenció al públic) ni la seva Conselleria ha aclarit si la possibilitat d'imprimir les butlletes, decisió que segons la Junta Electoral Central recau en la Generalitat, també és extensible als ciutadans a l'exterior.

El 18 de desembre de 2020, en roda de premsa, es va informar que el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència havia demanat una modificació dels procediments i els terminis a la Junta Electoral Central pel que fa al vot exterior, avançant l'enviament genèric de la targeta censal i la impressió de paperetes a través d'un enllaç electrònic abans de la proclamació de les candidatures. Lamentem que aquesta petició arribés tard i no prosperés, ja que, com era d'esperar, va ser rebutjada per la Junta Electoral Central.

Per últim, lamentem que els partits independentistes catalans hagin dut al seu programa la derogació del sistema de vot pregat però no hagin inclòs aquest aspecte en les successives negociacions amb el govern espanyol, i que no hagi estat fins fa poc dies que s'ha presentat una proposta de llei per derogar el vot pregat, la qual en cas de prosperar no tindrà efecte per a les eleccions del 14-F. Això es suma el fet que, després de dues legislatures amb una majoria independentista al Parlament de Catalunya, encara no s'hagi promulgat una llei electoral catalana que inclogui la garantia del dret a vot de tots els catalans i catalanes. Un fet que, davant de la situació actual en relació amb el vot exterior, ens veiem obligats a denunciar un cop més.

Atentament,

Elisenda Paluzie

Presidenta

Assemblea Nacional Catalana